

แบบเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สำนักงานเลขที่การวุฒิสภा	บัญชีหนี้สิน
สำนักงานเลขที่การสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขที่.....	๕๔๙๗
วันที่.....	- ๔ ก.ย. ๒๕๖๘
เวลา.....	๑๔.๑๙ น.

สถานที่บัญญัติแห่งชาติ
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ด้วยข้อพิจารณาและคณะกรรมการนิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้มีรายชื่อท้ายนี้ ขอเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการ
และเหตุผลประกอบและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อให้สถานที่บัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๗ ดังมีรายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๒๒ / ๒๕๖๘
วันที่..... ๔ / ๙.๙ / ๒๕๖๘
เวลา..... ๑๔.๑๙ น.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอ ✓

สำนักการประชุม

(นายเจตన์ ศิริวรรณท์)

สมาชิกสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๐๒๔

ที่ผู้เสนอได้รับทราบ

วันที่ ๖๐๖ / ๒๕๖๘ วันที่ ๔ ก.ย. ๖๘

๑๕.๕๓ วัน ๖๘

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติ

๑.

(.....)

หมายเลขสมาชิก ๑๒๑ ✓

๒.

(.....)

๒. ๗๗๔๒๐

(.....)

หมายเลขสมาชิก ๑๒๔ ✓

๓.

(.....)

๔. ๐๖๗๔๗๗๘๗๘๐

(.....)

หมายเลขสมาชิก ๑๒๖ ✓

หมายเลขสมาชิก ๐๑๓ ✓

(โปรดพิจ)

๔.

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๐๘๗ ✓

๕.

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๐๗๐ ✓

๖.

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๑๒๖ ✓

๗.

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๗๔ ✓

๘.

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๑๕๔ ✓

๙.

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๐๗๒ ✓

๑๐. พ.ศ.๒๕๖๒ ผู้ชี้

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๑๑๐ ✓

๑๑. ๘๖

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๐๔๖ ✓

๑๒. ๗๗๖

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๐๖๗ ✓

๑๓. พ.ศ.๒๕๖๒ ผู้ชี้

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๑๙๐ ✓

๑๔. ๘๖

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

หมายเลขสมาชิก ๐๗๓ ✓

๑๕. ๘๘๘

(บ้านท่าศาลา ตำบลท่าศาลา)

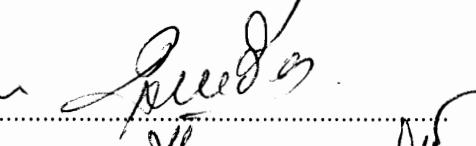
หมายเลขสมาชิก ๐๒๖ ✓

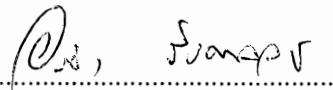
๑๓. ๒๒.๐.๐ จ.

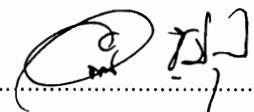
(..... ๗๔๒๙) ✓
หมายเลขสมาชิก ๐๙๖

๑๔.

(..... ๒๔๕๗๔ ๑๗๗๗๘) ✓
หมายเลขสมาชิก ๑๗๗

๑๕.
(..... ๙๙๙๓ ๙๙๙๓) ✓
หมายเลขสมาชิก ๐๙๖

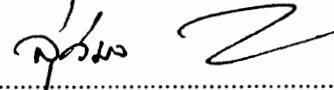
๑๖.
(..... ๑๕๗๗ ๑๕๗๗) ✓
หมายเลขสมาชิก ๑๘๘

๑๗. ๒๒.๒.
(..... ๑๕๖ ๑๕๖) ✓
หมายเลขสมาชิก ๑๙๕

๑๘.
(..... ๑๓) ✓
หมายเลขสมาชิก ๐๑๓

๑๙. ๒๒.๐.๐ ล.

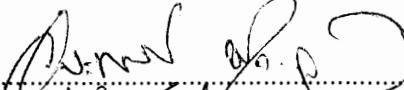
(..... ๑๐๑๖๒ ๗๗๗๗) ✓
หมายเลขสมาชิก ๐๘๘

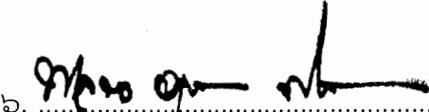
๒๐.

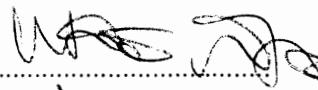
(..... ๑๗๗ ๑๗๗) ✓
หมายเลขสมาชิก ๑๗๗

๒๑. ๒๒.๒. ๗๖, ๗๖

(..... ๗๖, ๗๖) ✓
หมายเลขสมาชิก ๗๖

๒๒.
(..... ๑๕๖ ๑๕๖) ✓
หมายเลขสมาชิก ๑๕๖

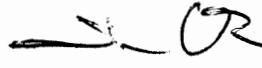
๒๓.
(..... ๑๑๓) ✓
หมายเลขสมาชิก ๑๑๓

๒๔. ๒๒.๐.๐.

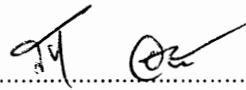
(..... ๗๗๗๗ ๗๗๗๗) ✓
หมายเลขสมาชิก ๐๙๑

๓๙. N.O.
..... (พิรุณ พัฒนา)

หมายเลขอsmith 092 ✓

๓๑. OR
..... (สุวิทย์ ชัยชนะ)

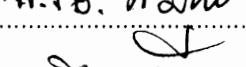
หมายเลขอsmith 135 ✓

๓๓.
..... (พิรุณ พัฒนา)

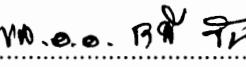
หมายเลขอsmith 147 ✓

๓๕.
..... (นงนัทธ์ พิมล)

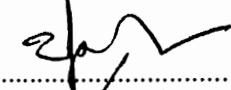
หมายเลขอsmith 136 ✓

๓๗. N.O.
..... (พิรุณ พัฒนา)

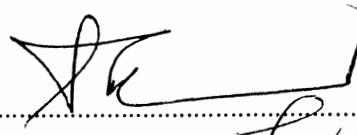
หมายเลขอsmith 141 ✓

๓๙. N.O.
..... (พิรุณ พัฒนา)

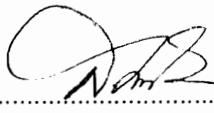
หมายเลขอsmith 038 ✓

๓๐. N.O.
..... (ชุมพล วนิดา)

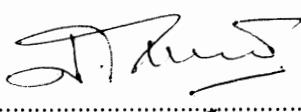
หมายเลขอsmith 040 ✓

๓๒.
..... (กฤษณะ ภานุวัฒน์)

หมายเล☜smith 148 ✓

๓๔.
..... (นนท์ พิมล)

หมายเล☜smith 153 ✓

๓๖.
..... (นงนัทธ์ พิมล)

หมายเล☜smith 137 ✓

๓๘. N.O.
..... (นงนัทธ์ พิมล)

หมายเล☜smith 162 ✓

๔๐.
..... (นงนัทธ์ พิมล)

หมายเล☜smith 134 ✓

๔๑.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 150 ✓

๔๒.
 (..... ប៊ុនារ ជីនុយ)
 หมายเลขสมาชิก..... 063 ✓

๔๓.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 22 ✓

๔๔.
 (..... លោកស្រី និង លោកស្រី
លោកស្រី និង)
 หมายเลขสมาชิก..... 42 ✓

๔៥.
 (..... លោកស្រី និង លោកស្រី
លោកស្រី និង)
 หมายเลขสมาชิก..... 204 ✓

๔៦.
 (..... លោកស្រី និង លោកស្រី
លោកស្រី និង)
 หมายเลขสมาชิก..... 167 ✓

๔៧.
 (..... លោកស្រី និង លោកស្រី
លោកស្រី និង)
 หมายเลขสมาชิก..... 106 ✓

๔៨.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 163 ✓

๔៩.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 85 ✓

៥០.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 225 ✓

៥១.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 210 ✓

៥២.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 160 ✓

៥៣.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 090 ✓

៥៤.
 (..... ស៊ូម. ឈុរាង
ស៊ូម ឈុរាង)
 หมายเลขสมาชิก..... 107 ✓

ក្រសួងអប់រំ ខេត្តពោធិ៍
 (សាខាចិន្ទុ ដែនុយ)
 ផ. ៨.៤ ៥៨

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

เหตุผล

โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงทางเพศ การกระทำการชำเรา เกี่ยวกับเพศ การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ล้วนเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่มีผลกระทบในทางลบต่อสิทธิและเสรีภาพ สุขภาพ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และคุณภาพชีวิตของวัยรุ่น รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะยาว ดังนั้น สมควรมีมาตรการและกลไกที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และมีเอกภาพ เพื่อป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข และเยียวยาผลกระทบที่เกิดจากปัญหา เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศดังกล่าว อันจะนำไปสู่การทำให้วัยรุ่นได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองให้มี สุขภาวะทางเพศที่ดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์
ในวัยรุ่น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วอยู่สิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สุขภาวะทางเพศ” หมายความว่า การมีสุขภาวะทางเพศที่ดี ทั้งด้านร่างกายและ
จิตใจ และให้หมายความรวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ทางเพศ เพศภาวะ การเคารพต่อวิถี
ชีวิตทางเพศที่แตกต่างของบุคคล และการมีชีวิตทางเพศที่ปลอดภัยและเพียงพอ โดยปราศจากการ
ถูกบังคับ การเลือกปฏิบัติ และความรุนแรง

“เพศวิถีศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัยเกี่ยวกับทัศนะคติ
ความรู้และพฤติกรรมเรื่องเพศ เพศภาวะ และวิถีชีวิตทางเพศ เพื่อก่อให้เกิดความรับผิดชอบและ
ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพศ

“สุทธิทางเพศ” หมายความว่า ความเป็นอิสระในการเลือกวิถีชีวิตทางเพศ
การมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยความสมัครใจและปลอดภัย เคราะห์ศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน และ
รับผิดชอบร่วมกันกีดกันกับพฤติกรรมทางเพศ โดยปราศจากความรุนแรง และไม่ขัดต่อกฎหมาย
และศีลธรรมอันดีของประชาชน

(โปรดพิจารณา)

“ความรุนแรงทางเพศ” หมายความว่า การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับเพศหรือวิถีชีวิตทางเพศ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ถูกกีดกันทางเพศ ถูกกีดกันทางสังคม หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

“การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร” หมายความว่า การตั้งครรภ์โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ซึ่งผู้ตั้งครรภ์ไม่มีความพร้อมที่จะตั้งครรภ์ และให้หมายความรวมถึงการตั้งครรภ์อันเกิดจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศต่อวัยรุ่น

“วัยรุ่น” หมายความว่า เด็กหรือเยาวชนที่อายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

“นักเรียน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“นักศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับวัยรุ่นไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งวัยรุ่นอนาคตอยู่ด้วย

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนวิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“สถานบริการสาธารณสุข” หมายความว่า สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎหมายกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎหมายกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น” ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของวัยรุ่น ด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านละสองคน

ให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และผู้แทนกรมควบคุมโรค เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้อยต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหลักโทษ

(๔) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามภาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนภาระ และยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

(โปรดพิจารณา)

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน เว้นแต่ว่าวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ว่างลงเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีภาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนได้รับแต่งตั้งแทน

มาตรา ๘ นอกจากการพั้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพั้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดการประชุมติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๔) คณะกรรมการมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออก เพราะยกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อหาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงข้อหาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และนโยบายและแผนการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) เสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎหมายระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น การป้องกัน การช่วยเหลือ การแก้ไข และการเยียวยาปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้ง การป้องกันการใช้ความรุนแรงทางเพศ การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ การมีเพศสัมพันธ์และกิจกรรมตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตลอดจนการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) เสนอรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นต่อคณะกรรมการฯ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ ประสานงาน และแก้ไขปัญหาข้อด้อยในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น แก่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชน

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการริบบทรัมมาย

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะกรรมการ ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการและคณะกรรมการอาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำขอใบอนุญาต คำแนะนำ หรือความเห็นทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ ให้กรรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบาย แผน และรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และนโยบายและแผนการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น

(๓) รณรงค์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

(๔) ศึกษาวิจัยและเป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น

(๕) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการริบบทรัมมาย คณะกรรมการ และคณะกรรมการ มอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

หมวด ๒

มาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

มาตรา ๑๔ นโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศอย่างถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน และเพียงพอต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับสิทธิทางเพศของตนเอง และการป้องรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวในเรื่องสุขภาวะทางเพศและสิทธิทางเพศของวัยรุ่น

(๒) มาตรการเกี่ยวกับการได้รับบริการด้านสุขภาวะทางเพศจากรัฐอย่างทั่วถึง เสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติ

(๓) มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะของวัยรุ่น

(๔) มาตรการเกี่ยวกับการป้องกัน การช่วยเหลือ การแก้ไข และการเยียวยาปัญหาสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๕) หลักเกณฑ์และวิธีการให้นิวยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นดำเนินการได้อย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

การจัดทำนโยบายและแผนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสังคมในท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๑๕ สถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาและสุขภาวะทางเพศที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะและวัยของนักเรียนและนักศึกษา และจัดทำและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและสุขภาวะทางเพศได้ตามหลักวิชาการ รวมทั้งการให้คำปรึกษาเพื่อการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของนักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดในกฎกระทรวง

สถาบันการศึกษาได้ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสถาบันการศึกษานั้นไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและให้ผู้มีอำนาจกำกับดูแลดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันการศึกษานั้น

มาตรา ๑๖ สถานบริการสาธารณสุขต้องจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาและบริการด้านสุขภาวะทางเพศที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง

สถานบริการสาธารณสุขได้ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสถานบริการสาธารณสุขนั้นไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และให้ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานบริการสาธารณสุขนั้น

มาตรา ๑๗ หน่วยงานของรัฐนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ จะต้องจัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ เพศวิถีศึกษา และการป้องกัน การช่วยเหลือ การแก้ไข และการเยียวยาผลผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงทางเพศ การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และข้อมูลอื่นที่จำเป็นแก่วัยรุ่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ผู้ปกครองของวัยรุ่นตกเป็นผู้อยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และให้ความรู้ด้านเพศวิศึกษาและสุขภาวะทางเพศแก่วัยรุ่นที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน หรือมีพฤติกรรมอันใดที่เป็นการใช้ความรุนแรงทางเพศหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิชักชา

มาตรา ๒๐ ผู้ได้พบเห็นวัยรุ่นที่ตอกย้ำในสภาวะอันตรายและไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้จากการใช้ความรุนแรงทางเพศ ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นโดยมิชักชา

มาตรา ๒๑ กรณีที่นักเรียนหรือนักศึกษาตอกย้ำในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการคุ้มครองสุขภาวะทางเพศ ให้สถานศึกษาช่วยเหลือในเบื้องต้นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของนักเรียนหรือนักศึกษานั้นโดยมิชักชา

หมวด ๓ การเยียวยาผลกระทบที่เกิดจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่วัยรุ่นเกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ ผู้ปกครองอาจขอความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือ แก้ไข และเยียวยาปัญหาดังกล่าวได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ สถานศึกษาต้องจัดให้นักเรียนหรือนักศึกษาที่ตั้งครรภ์หรือประสบปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้น ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความรุนแรงทางเพศหรือมีการกระทำความผิดเกียวกับเพศ หรือมีเหตุใด ๆ อันกระทบต่อสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา แต่ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันที วัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา อาจได้รับอันตรายแกร่งร้ายหรือจิตใจ หรือถูกนำไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลาภัยหลังพระอาทิตย์ตกได้

(๒) ซักถามวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการคุ้มครองสุขภาวะทางเพศและสิทธิทางเพศ และในกรณีจำเป็นอาจนำตัววัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา ไปยังที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทราบข้อมูลเกียวกับวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา และครอบครัว รวมทั้งบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ทั้งนี้ จะต้องกระทำโดยมีซักช้า แต่ไม่ว่ากรณีใดจะกักตัววัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา ไว้เกินกว่า สิบสองชั่วโมงไม่ได้ เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ปฏิบัติตาม (๙) โดยระหว่างที่วัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา อยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ หากเจ็บป่วยจะต้องให้การรักษาพยาบาลโดยเร็ว

(๓) มีหนังสือเรียกผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริงเกียวกับสภาพความเป็นอยู่ ความประพฤติ สุขภาพ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และข้อมูลทางเพศที่จำเป็นของวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครอง นายจ้าง ผู้ประกอบการ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่วัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษาอยู่อาศัยหรือเคยอยู่อาศัย ทำงานหรือเคยทำงาน หรือเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดูแลสถานศึกษาที่วัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา กำลังศึกษา หรือเคยศึกษา ส่งเอกสารหรือหลักฐานความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย ความประพฤติ และสภาพแวดล้อมของวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา นั้น

(๕) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง สถานที่ประกอบการของนายจ้าง สถานศึกษา หรือสถานที่ที่วัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษามีความเกี่ยวข้องด้วย ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้น และรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกียวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย ความประพฤติ และเรื่องทางเพศของวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา นั้น

(๖) แนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองให้อุปการะเลี้ยงดู และปฏิบัติต่อวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษาให้ถูกต้องเหมาะสม

(๗) จัดทำรายงานเกียวกับวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา เสนอคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการร้องขอ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวาระนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อน และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็นวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา ประสบปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศหรือสิทธิทางเพศ อยู่ในภาวะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรืออยู่ในสภาพที่อาจเกิดอันตรายแก่กายและจิตใจอันเนื่องมาจากปัญหาสุขภาวะทางเพศ หรือได้รับแจ้งถึงเหตุดังกล่าว ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา และครอบครัวหรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูหรือปกครองดูแล

(๒) มอบวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา ให้อยู่ในความอุปการะของบุคคลที่เหมาะสม และยินยอมรับวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา นั้น ไว้อุปการะเลี้ยงดูตามระยะเวลาที่เหมาะสม

(๓) นำวัยรุ่น นักเรียน หรือนักศึกษา เข้ารับการอบรมและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการตามวาระนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ 在การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดไม่ให้ความช่วยเหลือแก่วัยรุ่นที่ตกอยู่ในสภาวะอันตรายหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และผู้แทนกรมควบคุมโรค เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ.

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงทางเพศ การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ล้วนเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่มีผลกระทบในทางลบต่อสิทธิและเสรีภาพ สุขภาพ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และคุณภาพชีวิตของวัยรุ่น รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะยาว ดังนั้น สมควรมีมาตรการและกลไกที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และมีเอกสาร เพื่อป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข และเยียวยาผลกระทบที่เกิดจากปัญหา เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศดังกล่าว อันจะนำไปสู่การทำให้วัยรุ่นได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองให้มีสุขภาวะทางเพศที่ดี

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดความหมายในบทนิยามคำว่า “สุขภาวะทางเพศ” “เพศวิถีศึกษา” “สิทธิทางเพศ” “ความรุนแรงทางเพศ” “การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร” “วัยรุ่น” “นักเรียน” “นักศึกษา” “ผู้ปกครอง” “สถานศึกษา” “สถานบริการสาธารณสุข” “หน่วยงานของรัฐ” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “รัฐมนตรี” เพื่อใช้เป็นกลไกในการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนา真ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ทั้งนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับอักษรกระทรวงและประกาศในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน (ร่างมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้มีหมวดว่าด้วยคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของวัยรุ่น ด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านละสองคน โดยมี

อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และผู้แทนกรมควบคุมโรค เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๕)

คณะกรรมการตั้งกล่าวมีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และเสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี และเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของเด็กและเยาวชน รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น การป้องกัน การช่วยเหลือ การแก้ไข และการเยียวยาปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม นอกจากนี้ ยังมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎหมายระหว่างประเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ ประสานงาน และแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นแก่น่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชน ตลอดจนเสนอรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้ โดยมีกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการตั้งกล่าว (ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๓)

กำหนดให้กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำนโยบาย แผน และรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นเสนอต่อคณะกรรมการ การประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และนโยบายและแผนการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น การรณรงค์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม การศึกษาวิจัยและเป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ และคณะกรรมการ และคณะกรรมการอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๒.๓ กำหนดหมวดว่าด้วยมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยมีหลักการสำคัญในการจัดทำนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น จะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องการได้รับข้อมูล ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ การปกป้องรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวในเรื่องสุขภาวะทางเพศและสิทธิทางเพศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น ตลอดจนการป้องกัน การช่วยเหลือ การแก้ไข และการเยียวยาปัญหาสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นให้ดำเนินการได้อย่างมี

เอกสารและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การจัดทำนโยบายและแผนข้างต้นต้องคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสังคมในท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๑๕)

กำหนดให้สถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาและสุขภาวะทางเพศที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะและวัยของนักเรียนและนักศึกษา และจัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและสุขภาวะทางเพศได้ตามหลักวิชาการ รวมทั้งการให้คำปรึกษาเพื่อการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของนักเรียนและนักศึกษา (ร่างมาตรา ๑๕)

กำหนดให้สถานบริการสาธารณสุขต้องจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาและบริการด้านสุขภาวะทางเพศที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน (ร่างมาตรา ๑๖)

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐฯ จัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ เพศวิถีศึกษา และการป้องกัน การช่วยเหลือ การแก้ไข และการเยียวยาผลผลกระทบที่เกิดจาก การใช้ความรุนแรงทางเพศ การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ การเม็เพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และข้อมูลอื่นที่จำเป็นแก่วัยรุ่น (ร่างมาตรา ๑๗)

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นในกรณีที่ผู้ปกครองของวัยรุ่นตกเป็นผู้อยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และให้ความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและสุขภาวะทางเพศแก่วัยรุ่นที่อยู่ในความปักครองดูแล หรือมีพฤติกรรมอื่นใดที่เป็นการใช้ความรุนแรงทางเพศหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น และกำหนดหน้าที่ให้สถานศึกษาช่วยเหลือในเบื้องต้นแก่นักเรียนนักศึกษาที่ตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการคุ้มครองสุขภาวะทางเพศ และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของนักเรียนนักศึกษา นอกจากนี้ กำหนดให้ผู้ที่พบเห็นวัยรุ่นตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการคุ้มครองสุขภาวะทางเพศซึ่งตนเองอาจช่วยเหลือได้โดยไม่คุ้กรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นจะต้องให้การช่วยเหลือในเบื้องต้นและแจ้งต่อหน่วยงานของรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและคุ้มครองสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น (ร่างมาตรา ๑๙ ร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๒๐)

๒.๔ กำหนดให้มีหมวดว่าด้วยการเยียวยาผลผลกระทบที่เกิดจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยกำหนดให้ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนเกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ ผู้ปกครองอาจขอความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือแก้ไขและเยียวยาปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องจัดให้นักเรียนหรือนักศึกษาที่ตั้งครรภ์หรือประสบปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๒)

๒.๕ กำหนดให้มีหมวดว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

นอกจากนี้ ได้กำหนดโดยทางอาญาในกรณีที่บุคคลใดไม่ให้ความช่วยเหลือแก่วัยรุ่นที่ตกอยู่ในสภาวะอันตรายและไม่สามารถช่วยเหลือตันเองได้ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๖ และร่างมาตรา ๒๗)